

Reactie Vereniging Openbaar Onderwijs op de evaluatie van de invoering van de WMS

Algemeen

De Vereniging Openbaar Onderwijs stelt vast dat de in 2007 ingevoerde Wet medezeggenschap op scholen voldoende ruimte biedt voor een volwaardige medezeggenschapspraktijk. De wet hoeft dus niet te worden aangepast, met uitzondering van een scholingsparagraaf en de faciliteitenregeling (zie hieronder). Tussen de wet en de medezeggenschapspraktijk gaapt echter een redelijk groot gat. Dat vraagt om een betere toepassing van de wet. De verbeteringen laten zich grofweg indelen in 5 categorieën: statuut en reglementen, communicatie, scholing, faciliteiten en overig.

Statuut en reglement

Uit onderzoek van het ITS blijkt dat 10% van de scholen nog geen goedgekeurd statuut en/of reglement heeft. Op ongeveer 800 scholen kunnen ouders, personeelsleden en leerlingen geen of onvoldoende invloed uitoefenen op beleidsbeslissingen. De Vereniging Openbaar Onderwijs komt in de praktijk geregeld vastgestelde documenten tegen die onvolkomenheden of aperte fouten bevatten. Een voorbeeld hiervan is dat sommige bevoegdheden op voorhand aan de GMR worden toebedeeld – waarbij de MR dus geen zeggenschap meer heeft - en andere aan de MR, waardoor de GMR buiten spel staat.

Voorstel:

Om medezeggenschap daadwerkelijk een rol te laten spelen op school moet de inspectie hier veel actiever op controleren. Hierbij is het van belang dat de inspectie MR-leden actief betreft bij de beoordeling en zich niet beperkt tot louter documentencontrole. Dit is des te belangrijker omdat op scholen waar de medezeggenschap niet of onvoldoende is geregeld, er over het algemeen meer aan de hand is. MR-leden zouden formeel moeten worden toegevoegd aan de lijst van gesprekspartners van de inspectie.

Voorstel:

Er volgen bij het ontbreken van statuut en/of reglement op grond van de bevindingen van de inspectie sancties voor het bevoegd gezag op het niet naleven van de WMS, zonder dat de (G)MR naar de Ondernemingskamer gaat waar naleving kan worden gevorderd.

De WMS is veelal beleidsarm ingevoerd. De Vereniging Openbaar Onderwijs komt nauwelijks tegen dat gebruik is gemaakt van de mogelijkheid themaraden, een groepsmedezeggenschapsraad of een bovenbestuurlijke medezeggenschapsraad in te stellen. De mogelijkheid om medezeggenschap modern, flexibel en naar eigen inzicht in te vullen wordt niet benut.

Voorstel:

Een tweede voorlichtingsronde over de WMS door de onderwijsorganisaties wordt gefaciliteerd waarbij met name aandacht wordt geschonken aan de keuzemogelijkheden van de WMS. Bovendien kan aan de hand van de inmiddels verkregen jurisprudentie voorlichtingsmateriaal worden opgesteld over dilemma's en verschillen van inzicht.

Communicatie en informatie

Ondanks een wettelijke plicht om de communicatie goed vorm te geven constateert de Vereniging Openbaar Onderwijs dat de communicatie op alle fronten tekort schiet. De omzetting van het informatierecht van de MR naar een informatieplicht voor het bevoegd gezag heeft niet geleid tot een substantiële verbetering van de informatiestromen. Ook de communicatie tussen de raden onderling (GMR-MR-en v.v.) en tussen de raden en hun achterban is doorgaans onvoldoende.

Voorstel:

De inspectie controleert actief of het bevoegd gezag zijn verplichtingen ten aanzien van de (G)MR op het gebied van informatieverstrekking nakomt.

Voorstel:

Het ontwerpen van praktische voorbeelden door de onderwijsorganisaties waarmee MR-leden de onderlinge communicatie kunnen vormgeven en hun achterban informeren over en betrekken bij hun werkzaamheden en besluit wordt gefaciliteerd.

Voorstel:

MR-verkiezingen worden gekoppeld aan verkiezingen van de ondernemingsraden en gebundeld in een 'week van de medezeggenschap op school en op het werk' waardoor medezeggenschap breed onder de aandacht wordt gebracht in landelijke campagnes, die worden gefaciliteerd.

Scholing

De Vereniging Openbaar Onderwijs stelt vast dat (G)MR-leden en vertegenwoordigers van het bevoegd gezag vaak onvoldoende op de hoogte zijn van de spelregels die horen bij de medezeggenschap.

Voorstel:

Voor leerkrachten in de MR wordt medezeggenschapsscholing een verplicht onderdeel van hun jaarlijkse scholingsplan.

Schoolleiders en bestuurders laten zich minimaal eens per drie jaar (bij)scholen over medezeggenschap.

Scholing van leerkrachten en schoolleiders wordt opgenomen in het register van de wet BIO.

Ouders in de MR kunnen zich alleen kandidaat stellen voor de MR als zij hebben verklaard zich te laten scholen.

De WMS wordt uitgebreid met een scholingsparagraaf zoals hierboven beschreven.

Van de ouders en leerkrachten in de MR is binnen twee jaar minimaal 50% geschoold, besturen zijn hiervoor verantwoordelijk.

Faciliteiten

De faciliteitenregeling is vaak niet of onvoldoende uitgewerkt, deels als gevolg van onwetendheid van de (G)MR-leden, deels als gevolg van onwil van het bevoegd gezag. De (G)MR hoort niet afhankelijk te zijn van het bevoegd gezag bij het inhuren van deskundigen, waartoe het bevoegd gezag nu in de positie is om dat te verhinderen dan wel qua budget te minimaliseren; soms door het ontbreken van een faciliteitenregeling. Via de CAO zijn aan de personeelsgeleding van de (G)MR faciliteiten toegekend, die gezien de aard van een CAO in beginsel aan de personeelsgeleding ten goede komen. Voor ouders en leerlingen is in dezen niets geregeld.

Voorstel:

Teneinde de rechtsongelijkheid tussen bevoegd gezag en de (G)MR op te heffen wordt in de WMS opgenomen dat indien de faciliteitenregeling ontbreekt dan wel niet voldoet aan de wettelijke verplichtingen, het bestuur iedere aanvraag van de (G)MR of een geleding daarvan voor deskundige ondersteuning/begeleiding moet honoreren.

Voorstel:

In de WMS wordt ter zake de faciliteitenregeling opgenomen dat elke in redelijkheid gevraagde faciliteit door de (G)MR dan wel de onderscheiden geledingen wordt gehonoreerd.

Overige zaken

Een aantal zaken in de WMS leidt tot vragen waarop geen eenduidig antwoord kan worden gegeven. Zo is er bijvoorbeeld veel onduidelijkheid over de mogelijkheden voor vertegenwoordiging van MR-leden in de GMR. Het al dan niet (mogen) stellen van restricties aan die vertegenwoordiging leidt nogal eens tot misverstanden.

Ook neemt de Vereniging Openbaar Onderwijs veel misverstanden waar over de manier waarop de verkiesbaarheid voor de GMR wordt vormgegeven als niet alle medezeggenschapsraden direct in de GMR zijn vertegenwoordigd.

Het is niet duidelijk of de eigenstandige instemmingsbevoegdheden van de diverse geledingen hebben geleid tot een versterking van hun positie terwijl dit een van de aannames was bij de introductie van de WMS. Zeker is wel dat eigenstandige bevoegdheden van een geleding kunnen leiden tot een positieverzwakking van de MR in zijn totaliteit ten opzichte van het bevoegd gezag en van de ouder-/leerlingeleding ten opzichte van de personeelsgeleding doordat geledingen tegen elkaar kunnen worden uitgespeeld.

Voorstel:

Deze punten worden uitgewerkt en meegenomen in de voorgestelde, nieuwe voorlichtingscampagne.

Almere, 13 november 2009